

KILOMETERMANDEN

Af Charlotte Blay

Fra Novellesamlingen "Kilometermanden" udgivet 2002

"Vi bringer en efterlysning fra politiet i Odense. Det drejer sig om den 11-årige Rune Rasmussen, der siden i går har været savnet. Drengen skulle på egen hånd rejse til sin far i Svendborg, men ankom ikke med bussen fra Odense. Hans cykel står aflåst ved busstoppestedet i Odense banegårdscenter. Rune var ved afrejsen iført cowboybukser, hvid t-shirt, og en grøn kasket. Han er lyshåret og spinkel af bygning. Han medbragte en sølvgrå sportstaske med skiftetøj og en blå vindjakke.

Oplysninger om den 11-årige Rune bedes givet til politiet i Odense eller nærmeste politi."

Over hele landet kunne man høre efterlysningen, hvis man lyttede til radioen den lørdag i september. Det var ellers begyndt så godt. Om fredagen cyklede Rune gennem Odense by mod banegårdens busterminal. Han skulle rejse på weekend hos sin far. På egen hånd.

Rune havde det godt med at han skulle klare turen selv. Det var første gang, siden hans forældre blev skilt, at hans far ikke hentede ham i bilen, når han skulle på weekend.

Han skød kasketten om i nakken, mens han ventede for rødt lys i et af de store kryds. Bilerne gassede op om ørene på ham, så snart det skiftede til gult og på grønt drøede de forbi ham i en os af benzin. En lastbil med anhænger sendte en ordentlig dieselprut ud i hovedet på ham.

Han var vant til at cykle i skole, men det her var ikke villavejene. Her var trafikken vild og farlig, hvis man ikke fulgte reglerne. Hans mor havde overdænget ham med formaninger.

Ja, ja, ja, han skulle nok blive på cykelstierne og huske at række hånden ud, når han drejede og holde tilbage ved vejkrydsene og alt det andet, så mors lille skattebasse ikke blev mast til råt hakkekød i trafikken.

Rune studerede den lange række stoppesteder, hvor busserne kom og gik. Nu var det bare om at finde den rigtige. Så snart Rune havde købt billet og sad i bussen, ringede han til sin mor på mobiltelefonen, sådan som han havde lovet.

- Så kører vi, mor. Jeg sidder i bussen.

- Det var godt, skattebasse. Har du husket at låse din cykel, sagde hans mor ind i øret på ham.

- Selvfølgelig, har jeg da låst cyklen, sagde han. – Den skulle jo gerne være der, når jeg skal cykle hjem på søndag.

- Og husk så at få den trøje med hjem, som du glemte sidste gang.

- Ja, ja, ja.

- Nu ikke næsvis, Rune.

- Nej, nej, nej.

- Rune!!!

Telefonen lavede nogle underlige hylelyde og forbindelsen blev afbrudt.

Det var, som om hans mors irritation fik den til at gå i sort. Rune ventede at hun ringede op igen, og da der ikke skete noget, trykkede han nummeret på sin mors arbejde.

Mobiltelefonen var død. Det var bare ærgerligt. Han puttede den i lommen.

Bussen var nået ud af bymidten, og trafikken her var tyndere. Han sad på et af de bagerste sæder og kiggede ud på bilerne og cyklisterne og på de gående inde på fortovet. Det var sjældent han selv gik. Han sprang på sin cykel bare han skulle ind til naboens Lisette.

Lisette havde en hund, hun gik tur med hver dag. Bulder, hed den. Rune ville ønske han havde en hund. Han gik tit med, når hun luftede Buller langs rækkehusene og ude på friarealet, hvor der ikke kom biler. Lisette var sød og sjov, men han vidste aldrig rigtigt, hvad han skulle tale med hende om. Han havde nemmere ved at snakke med drenge.

Det var dejligt at mærke bussens vuggende bevægelser, når den kørte op og ned ad bakkerne. De var kommet ud på landevejen nu, og om en times tid ville han være i Svendborg. Hans far havde lovet at hente ham ved stoppestedet på havnen.

Ellers plejede hans far at hente og bringe ham i sin stationcar. Så blev hans far ude i bilen, for hans mor ville ikke have ham ind i huset. Hun ville heller ikke besøge ham.

Runes mor kørte ham i sin lille røde to-dørs, når han skulle ud til fodboldkamp i andre byer. Ellers cyklede han selv.

De ville fejre hans 11 års fødselsdag i morgen hjemme hos hans far. De skulle i svømmehallen sammen med hans papmor og lillesøsteren, der bare var en baby. Bagefter skulle de spise på restaurant og så vankede der lagkage og kakao hjemme. Rune havde ellers ønsket sig, at han og hans far gik hen og så en sej aktionfilm om aftenen. De to alene.

Der lå en pose vingummi i hans sportstaske. Der var også en pakke flæskesvær og to colaer, men han nøjedes med vingummien.

De havde ordentligt haft slikorgie, da drengene fra klassen var til fødselsdag hos ham i sidste uge. Hans mor havde bagt en kagemand, og det var måske lidt barnligt, men den var helt overlæsset med slik, så det var okay. Han havde fået lov til at leje en video og han havde valgt den skrappeste aktionfilm, han kunne finde. Til fødselsdagen havde de siddet og moret sig med at gentage de vildeste steder om og om igen. Lastbiler der smadrede ind i hinanden. Krasch bang. Om igen. Krasch bang. Ud over broen. Splash, Op igen og forfra. Splash.

Han ville godt have haft Lisette med til sin fødselsdag, men hun passede ikke sammen med drengene fra klassen. Hvis han fik mod til det, ville han en dag spørge, om hun gad komme ind og høre nogle cd'er på den cd-spiller, han havde fået af sin mor i fødselsdagsgave.

- Hvad ønsker du dig allermost, skattebasse? havde hans mor spurgt.

Det han ønskede sig allermost i hele verden var, at hans mor og far aldrig var blevet skilt. Eller bare at han kunne holde en fødselsdag, hvor både hans far og mor var med. Og at de var gode venner. Og så havde han i årevis ønsket sig en hund, men der var svaret altid nej.

Nu var han blevet 11 år, så det var på tide han lærte at klare sig selv. Derfor havde han besluttet, at han rejste selv. Han skulle ikke længere hentes eller bringes.

Bussen overhalede en kondiløber, der svedende løb ovre i den modsatte vejside. Kort efter kom bussen til at hænge bag en traktor i så lang tid, at kondiløberen passerede dem.

Alligevel ankom de nogenlunde til tiden, på den store holdeplads ved havnen.

Der var noget galt. Rune fornemmede det så snart han steg ud af bussen. Vandet lå ganske rigtigt derude. Skibene strøg af sted i vinden. En lille færge kom tøffende.

Nu havde han jo ikke før prøvet at køre med bussen hertil, så han vidste ikke, hvordan selve holdepladsen i Svendborg havn så ud. Men han havde da været i havnen med sin far.

Rune kunne ikke få øje på sin far.

Han gik over til en bænk og satte sig med sin sportstaske. Han trak mobiltelefonen frem og tastede sin fars nummer. Telefonen var stendød.

Fortvivlelsen steg langsomt op i ham. Et øjeblik spekulerede han på at køre med bussen tilbage. Den var allerede fyldt med passagerer, der skulle til Odense. Men inden han havde besluttet sig, kørte den.

Han stod rådvild og tænkte på at finde sin fars hus på Sørupvej. Men der var noget galt med vejene og husene her. Var han mon kommet med den forkerte bus? Han begyndte at fryse og tog sin vindjakke på.

Der var ikke mange mennesker på holdepladsen, efter at bussen var kørt. Men på en bænk lidt længere henne, sad der en mand med stor kasket og en jakke fyldt med medaljer. Han havde en barnevogn med gammelt ragelse holdende foran sig. Ved hans skæve læderstøvler lå der en pjusket hund og sov. Rune var klar over, at manden måtte være vagabond. Kunne man mon tale til sådan en?

Hunden gjorde Rune tryk. Han elskede hunde. Den rejste ørene og kiggede op, da han kom derhen.

- Du ser ud som om du er faldet ned fra månen, sagde manden, før Rune fik åbnet munden.

- Øm, jeg er vist kommet med den forkerte bus, sagde han. – Jeg skulle til Svendborg. Min far havde lovet at hente mig.

- Jøsses, manden lænede hovedet bagover og slog en skraldlatter op. – Det her er jo Fåborg, lillebror. Svendborg ligger lige ude ad landevejen. Manden pegede med en hånd der stak ud af et flosset jakkeærme.

- Mange tak, sagde Rune. – Øm, vil det sige at man kan gå til Svendborg herfra.

- Ork, som ingenting, knægt. Igen bragede mandens latter. – Jeg har gået den strækning utallige gange. Bare følg vandet til næste havn.

Rune hankede op i sportstasken og gik energisk ud ad vejen. Hans far skulle nødtigt vente alt for længe på ham.

Da Rune havde trasket af sted i omkring en halv time, var Svendborg stadig ikke kommet til syne. Bilerne der kom bagfra susede tæt forbi ham og han var fristet til at stikke tommelfingeren ud og blaffe, men hans mor havde strengt forbudt ham at tage på stop. Hun havde også fortalt ham, hvad side af vejen man skulle gå i, når der ikke var fortov, men det havde han glemt.

Nu fyldte fortvivlelsen hele hans krop og gjorde hans fødder så tunge, at han ikke orkede at gå længere. Han satte sig i vejkantens græs og gravede den ene cola og posen med flæskesvær frem af tasken.

Mens han sad og drak og knasede følte han sig som den ensomste dreng i verden. Bilerne og motorcyklerne og lastbilerne drønedes forbi i én uendelighed. Puf, puf, puf. Landevejen med dens hvide kantstriber løb forbi og samlede sig et sted i horisonten.

Langt ude ad landevejen, hvor han kom fra, bevægede et mystisk køretøj sig imod ham. Det var sidst på eftermiddagen og solen stod lavt på himmelen. Da det mystiske kom nærmere, kunne Rune se, at det skrå sollys skinnede på en barnevogn med flag og raslende kasseroller. Bag vognen gik vagabonden. På hans jakke glimtede medaljerne om kap i solens stråler. Hunden, der var tøjret til barnevognen, logrede med den buskede hale og trak ivrigt i sin snor, da den så Rune.

- Nåda Lillebror, det er da alt for tidligt at give op, brølede vagabonden og gik over til ham.

Rune rakte en flæskesvær frem til hunden, der ivrigt gnaskede den i sig.

- Hvad hedder din hund? spurgte Rune og gav den resten af posens indhold.

- Hun kaldes Tøsen, og jeg kaldes Kilometermanden. Op med dig Lillebror, hvis du skal nå Svendborg inden aften. Og så skal du gå i venstre side af vejen, så bilerne ikke snupper dig bagfra.

- Ja, ja, sagde Rune og rejste sig tungt.

Det var først, da de fortsatte sammen ud ad landevejen, at Rune lagde mærke til hundens halten.

- Hvad er der galt med Tøsen? spurgte han.

- Hun blev kørt over af en bil sidste år, brummede Kilometermanden. – Det er farligt at gå på landevejen.

Hver gang en bil susede forbi, trykkede Tøsen sig ind mod barnevognen. Rune sjokkede lige efter Kilometermanden. Han havde fået lov til at lægge sin sportstaske op i vognen.

Den dag nåede Rune ikke til Svendborg. De havde gået og gået, og det var blevet hen under aften. Hans ben gjorde ondt og fødderne var slidt op. Sådan føltes det. Han snublede hele tiden og humpede af sted efter vagabonden.

- Du er jo træt, Lillebror, sagde Kilometermanden. – Skal du op og ligge i barnevognen? Han lo, så det gjaldede i telefonmasterne.

- Jeg klarer mig, sagde Rune sammenbidt. – Jeg plejer jo ikke at gå så langt.

- Tag fat i barnevognen, brummede Kilometermanden.

Rune greb fat i den ene side af håndtaget og lod sig trække.

De nåede til en lille by, som på ingen måde var en by med havn. Der lå en kro og en kirke og et supermarked og en klynge småhuse. På en bænk uden for supermarkedet sad der to vagabonder med en barnevogn næsten magen til Kilometermandens. De sprang op og hilste overstrømmende med udbredte arme og store omfavnelser. Også Rune fik et kram af begge de to fyre, der lugtede slemt af øl og sved.

- Nåda Kilometermand, du har nok fået dig en makker, og hvem er så den lille fyr?

- Det er Lillebror, brummede han. Og til Rune sagde han: - De to banditter er Rødspætten og Den Sorte Sejler.

De tre vagabonder lo, så asfalten rystede under dem, og der blev hentet ølflasker frem fra barnevognene. Den Sorte Sejler trak kapslen op med et øljern, han havde hængende i en snor i bæltet.

- Skål Lillebror, buldrede han og rakte en flaske til drengen.

- Jeg har skam mine egne, sagde Rune, der hurtigt havde sikret sig en hvileplads på bænken. Han fandt en cola frem af sportstasken og sagde skål. Nu følte han sig ikke længere ensom.

De drak alle fire i lange tørstige slurke. Kilometermanden fandt en skål i barnevognen og gav Tøsen vand fra en medbragt flaske.

- Jeg må se at komme videre, sagde Rune. Han var nervøs over, at de ikke var nået til Svendborg endnu.

- Vi har ellers fikset lækre madrester inde fra kroen, sagde Rødspætten. – Må vi have lov at byde på et måltid.

Sulten tog pludselig fat i Rune og knugede hans mave sammen, så det gjorde ondt helt op i halsen. For pokker, hvor var han sulten. Så sulten at han nikkede og sagde ja tak. Kilometermanden kastede hovedet bagover og lo larmende.

De satte sig alle sammen ind i en tom lade ved kroen og pakkede madresterne ud. Det var et helt festmåltid, syntes Rune, der sad med armen om Tøsen.

Kyllingestykker, flæsketerninger, kold æggekage, fiskefiletter, kolde kartofler, kagestykker og frikadeller der endnu var lidt lune. De spiste med fingrene, og Tøsen fik så meget, hun orkede. Rune så på de tre skæggede mænd, der proppede i sig så de røde ansigter glinsede af fedt, mens de lod bøvserne rulle. Nu skulle hans mor lige se ham, tænkte han og stoppede en hel frikadelle i munden.

Vagabonderne var rørende enige om, at laden her var et fint sted at overnatte i. Kilometermanden fandt et par tæpper frem i sin barnevogn og kastede et af dem hen til Rune. Men han skulle jo videre til Svendborg, han ville bare lige sunde sig oven på maden.

Den Sorte Sejler begyndte at synge en sang om "Den lækre Lola, der drak rom og cola. Hun havde en dejlig latter og verdens skønneste patter...

De to andre skrålede med af fuld hals.

- Så er det din tur, Lillebror, råbte Rødspætten, da de var færdige. – Du kan vel et eller andet.

Rune tænkte sig om, men han kunne ikke lige komme i tanke om andet end den videofilm med lastbilerne. Den fortalte han om. De tre vagabonder klaskede sig på lårene af begejstring og ville høre scenen med sammenstødet og styrtet ud over broen om og om igen.

Bagefter trak Rødspætten en mundharmonika op af lommen og spillede. De spæde toner fyldte ladens store rum som englemusik. Rune trak tæppet hen over sig selv og Tøsen og gled ind i søvnen.

Lørdag morgen blev Rune vækket af en larm, der rystede murene i laden. Først huskede han ikke, hvor han var. Lyden var forfærdelig. Det buldrede og hvinede og hvæsedede. Nu så han et vildmandshoved med strittende skæg og hår ved siden af sig. Lydene kom ud af den åbenstående mund med tandstumperne.

- Kilometermand, du snorker, råbte Rune og puffede til vagabonden.

Han afsluttede søvnen med en serie hvæs og satte sig op.

- Jøsses, Rødspætten og Den Sorte er allerede draget videre, knurrede han.

Der var kun de to og Tøsen tilbage i laden. Nu pakkede Kilometermanden tæpperne ned i barnevognen. Rune havde en forfærdelig trang til at børste tænder, og han havde da også tandbørsten i sportstasken, men vagabonden var allerede på vej.

- Jeg må vist hellere få dig afleveret i god orden i Svendborg, brummede han.

Det gik bedre med at gå på landevejen i dag. Rune følte at han var kommet i træning.

- Stærene er også på vej, sagde Kilometermanden og pegede op på telefonledningerne, der var tæt besat med fugle, som samlede sig til træk. – Der er ikke noget så skønt, som at være på farten.

Det gav Rune ham nu ikke ret i, for det var begyndt at regne, og bilerne strintede når de susede forbi. Stakkels Tøsen blev helt mudret til.

Kilometermanden trak et regnslag med hætte op af barnevognen og gav det til Rune. Han trak hætten godt ud over den grønne kasket. Nu gik det fint igen.

Der kørte en politibil forbi dem. Noget senere kom den fra den modsatte side. Og lidt senere dukkede den op igen og passerede.

- De er på udkig efter nogen, sagde Vagabonden.

Sidst på eftermiddagen nåede de Svendborg. Da tittede solen frem af skydækket, og en smuk regnbue stod over byen.

- Vi skal ind gennem byen for at komme ned til havnen, sagde Kilometermanden.

Men det behøvede de ikke, for nu genkendte Rune vejene. Det var her, han plejede at komme kørende med sin far. Og der, netop hvor regnbuen havde plantet sit ene ben, lå Sørupvej.

Rune ville have at Kilometermanden og Tøsen gik med hjem til hans far. Så slap han måske for en skideballe. Men der blev nu ingen skideballe.

Udenfor holdt hans mors røde bil. Hvordan kunne det nu gå til, at hans mor pludselig ville besøge hans far?

Både hans mor og hans far kom løbende ud, blege i ansigterne. Han fik kys og kram.

- Vi har været så bekymrede for dig, skattebasse, sagde hans mor.

- Politiet har ledt efter dig, sagde hans far. - Men nu er alt godt og der er lagkage og kakao derinde.

- Min ven Kilometermanden skal med ind og fejre min fødselsdag, forlangte Rune.

- Det er da klart, sagde hans far og ringede til politiet og sagde at drengen gudskelov var dukket op.

Så fik Rune den fødselsdag, han havde ønsket sig. Med både mor og far, der var gode venner. Og med sin nye ven, der gerne ville nøjes med en bajer i stedet for kakao. Til gengæld underholdt han fødselsdagsselskabet med sangen om Lola.

Rune fik en stor pakke af sin far og sin papmor. Det var en cd' spiller.

- Jøsses, Lillebror, jeg har da også en gave til dig, råbte Kilometermanden og for ud af stuen med sådan en fart, at hans mudrede støvler klaskede i gulvtæppet.

Gennem vinduet kunne Rune se, at vagabonden stod og rodede i barnevognen. Hvad mon han havde fundet på?

Så kom han ind med Tøsen. Hun havde en stor rød sløjfe i halsbåndet og hun logrede fornøjet med halen.

- Må jeg lykønske dig Lillebror, sagde Kilometermanden. – Du skal have Tøsen.

- Det kan jeg ikke, øh, det må jeg ikke, sagde Rune og var helt rundt på gulvet.

- Ork jo, hun bliver jo bare kørt ihjel, hvis hun skal blive ved at gå med mig på landevejene, sagde vagabonden.

Rune kiggede fortvivlet på sin mor. Men hun smilede og nikkede.

- Jøsses, sagde han. – Jeg har fået en hund.